

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Malai Tatiana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2021, în cauza penală privind-l pe

SOCOLOV Nicolai XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.11.2020-29.12.2020;

Instanța de apel: 20.01.2021-18.05.2021;

Instanța de recurs: 07.07.2021-15.12.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, din 29 decembrie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Socolov Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Socolov Nicolai în beneficiul ÎI „Papuc Valeriu” suma de 6317 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

S-a încasat din contul lui Socolov Nicolai în beneficiul statului suma de 4200 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare legate de efectuarea expertizei judiciare traseologice.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Socolov Nicolai la data 17.02.2020, aproximativ la ora 01:00, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, fiind în stare de ebrietate alcoolică, prin deteriorarea gratiilor de la fereastră și spargerea geamului, a pătruns în magazinul alimentar ce aparține Î.I. „Papuc Valeriu”, amplasat în XXXXX, de unde a sustras pe ascuns produse alimentare, și anume: o sticlă cu rachiu de marca „Exclusiv” cu volumul de 0,7 l, cu costul de 125 lei; o sticlă cu rachiu de marca „Exclusiv” cu volumul de 1 l, cu costul de 145 lei; o sticlă cu rachiu de marca „Мърная” cu volumul de 1 l, cu costul de 135 lei; 50 pachete cu țigări de marca „Sobranie”, cu costul unui pachet de 39 lei, în total în sumă de 1950 lei; 8 pachete cu țigări de marca „Marlboro”, cu costul unui

pachet de 36 lei, în total în sumă de 288 lei; 20 pachete cu țigări de marca „Marlboro touch”, cu costul unui pachet de 34 lei, în total în sumă de 680 lei; 14 pachete cu țigări de marca „Kent”, cu costul unui pachet de 36 lei, în total în sumă de 504 lei; 1 pachet cu cafea naturală de marca „Jacobs” cu costul de 100 lei; bani în sumă de 50 lei; 2 sticle cu coniac de marca „Tezaur”, cu costul de 190 lei fiecare, în total în sumă de 380 lei; 6 sticle cu coniac de marca „Tezaur” cu costul uneia de 100 lei, în total în sumă de 600 lei; 6 sticle de coniac „Tezaur” cu costul uneia de 95 lei, în total în sumă de 570 lei; 12 sticle cu băuturi răcoritoare de marca „CocaCola”, cu volumul uneia de 0,5 l și costul de 12 lei, în total în sumă de 144 lei; 1 kg de salam de marca „Bacon” cu costul de 160 lei; 1 kg de scrumbie afumată cu costul de 95 lei; 1,8 kg de pește afumat de tip „hrebet-vacuum”, cu costul 1 kg de 65 lei, cu costul total de 117 lei; 3 kg de cârnăciori la preț de 90 lei pentru 1 kg, cu costul total de 270 lei, 4 sacoșe cu inscripțiile „Happy New Year” și „Scorpion” cu costul uneia de 1 leu, iar în total în sumă de 4 lei, astfel a sustras bunuri materiale în sumă totală de 6317,00 lei, cu care s-a ascuns de la locul săvârșirii infracțiunii, cauzând victimei o daună materială în proporții considerabile în suma indicată.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate, Socolov Nicolai a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, individualizată prin „furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în alt loc de depozitare cu cauzarea de daune în proporții considerabile”

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Tripac Vasile în interesele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în aceasta parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care cheltuielile judiciare să fie încasate din contul statului.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că, cheltuielile pentru efectuarea expertizei nr. 34/12/1-R-908 din 13.03.2020, nu pot fi dispuse spre încasare din contul lui Socolov Nicolai, de vreme ce norma de drept prevede clar și explicit că acestea se compensează din contul mijloacelor bugetului de stat, astfel fiind inadmisibilă încasarea cheltuielilor vizate din contul inculpatului.

Consideră că obligațiunea organului de urmărire să efectueze expertize, pe care inculpatul nu le-a solicitat, respectiv aceste cheltuieli urmează a fi încasate din contul statului.

În ședința instanței de apel partea apărării a invocat suplimentar și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2021, apelul avocatului în numele inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, examinând probatorul s-a dovedit indubitabil vina inculpatului în sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în alt loc de depozitare cu cauzarea de daune în proporții

considerabile, acțiunile acesteia just au fost calificate în temeiul art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii mai puțin grave, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat, nu se află la medicul psihiatru sau narcolog.

Analizând solicitarea apărării referitor la aplicarea în privința lui Socolov Nicolai a prevederilor art. 90 Cod penal, s-a constatat că instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la acest capitol și a motivat hotărârea pronunțată invocând motive clare din care considerente a ajuns la concluzia că dispunerea suspendării executării pedepsei stabilite inculpatului nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul invocat de inculpat referitor la faptul că instanța de fond la stabilirea pedepsei, nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, neluând în considerație că corectarea ultimului poate avea loc și fără privarea de libertate, fiind posibil de aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, precum și a luat în considerație atitudinea acestuia față de consecințele survenite, ținând cont de gravitatea acesteia, de circumstanțele în care a fost săvârșită fapta, de faptul că la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, iar la locul de trai se caracterizează negativ. Socolov Nicolai anterior a fost condamnat, prin sentința Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari din 27 ianuarie 2017 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității și prin sentința Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari din 03 iulie 2017 pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d), 201¹ alin. (2) lit. c) și 360 alin. (1) din Codul penal, prin art. 84 alin. (1) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare. Conform art. 85 și 87 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată și i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 2 ani și 7 luni închisoare în penitenciar de tip închis.

Referitor la aplicarea unei pedepse mai blânde non privative de libertate, instanța de apel a consideră că această solicitare este neîntemeiată și irațională, dat fiind faptul că inculpatul nu este la prima sa abatere de la lege, acesta anterior a fost condamnat astfel încât instanța de fond și-a motivat hotărârea pronunțată, invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că aplicarea unei pedepse mai blânde, nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal.

Apelul avocatului privind cheltuielile de judecată de asemenea nu și-a găsit confirmare, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-908 din 13.03.2020, a fost utilizat în sensul art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală în calitate de probe, fiind pus la baza acuzării inculpatului, prin urmare a considerat că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportat de către inculpat, având în vedere că acesta se face vinovat de comiterea faptei infracționale incriminate.

Conform art. 227- 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că, cheltuielile de judecată în suma de 4200 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-908 din 13.03.2020, urmează a fi achitate anume din contul lui Socolov Nicolai în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urma să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizei.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Malai Tatiana în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea încasării de la Socolov Nicolai a cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivare recurenta a indicat că:

- instanța de apel nu a motivat decizia privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 4200 lei;

- nu a fost analizată posibilitatea de a-l scuti pe inculpat de a achita 4200 lei în legătură cu faptul că el a declarat în instanța de fond că nu are cu ce achita această sumă de bani.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatei, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care

se întemeiază soluția. Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Recurenta a invocat punctul legii respective fără a menționa care din motivele invocate în apel nu au fost motivate de instanța de apel.

Reieșind din criticele expuse de apărătoare, se constată că aceasta contestă decizia instanței de apel doar din considerentul că, în opinia recurenteii, instanța de apel eronat a menținut încasarea cheltuielilor judiciare de la Socolov Nicolai în sumă de 4200 lei, suportate de stat pentru expertize pe cauza penală.

În atare circumstanțe, având în vedere că recurenta nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar va analiza alegațiile recurenteii în privința hotărârii instanței de apel doar referitor la încasarea cheltuielilor de judecată.

Afirmațiile recurenteii precum că instanța de apel nefondat a dispus încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat, urmează a fi respinse. Colegiul penal consideră argumentată poziția instanței, or, potrivit art. 227 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate, potrivit legii, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Ele cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Instanțele de judecată au adoptat soluția în conformitate cu modificările operate la art. 143 Cod de procedură penală, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din 22.12.2017, potrivit căroră a fost exclusă alin. (1) privind plata expertizelor judiciare din contul bugetului de stat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, astfel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia. Astfel, instanța de apel corect a conchis necesitatea încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat.

Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-908 din 13.03.2020 a fost întocmit după modificarea art. 143 Cod de procedură penală, și instanțele de judecată prin

motivare corespunzătoare erau în drept să încaseze din contul inculpatului cheltuielile de judecată.

Astfel, concluzionând cele expuse supra, Colegiul penal conchide că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care în totalitatea ei respinge argumentele referitoare la greșita soluționare a laturii civile, deci, hotărârea atacată este în corespundere cu exigențele art. 6 CEDO, concluzii pe care le însușește, din motivul temeiniciei acestora, fiind inoportună repetarea lor, chestiune conformă practicii CEDO (*hotărârea CEDO Albert versus România*).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de apărătorul inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Malai Tatiana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2021, în cauza penală privindu-l pe SOCOLOV Nicolai XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 februarie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN